

Symulacja medyczna w pracy ratownika medycznego

Autor: dr Katarzyna Zalewska

Artykuł powstał w ramach projektu pn. „Międzynarodowy Tydzień Symulacji w Opiece Zdrowotnej” nr POPUL/SP/0435/2023/01

Nauka oparta na symulacji jest częścią kształcenia przed-dyplomowego w opiece zdrowotnej od dawna. Dawid Gaba zdefiniował symulację jako „technikę – nie technologię – zastępującą lub wzmacniającą rzeczywiste doświadczenia za pomocą doświadczeń kierowanych, które wywołują lub replikują istotne aspekty rzeczywistego świata w sposób w pełni interaktywny”. Obecność edukacji opartej na symulacji w nauczaniu pracowników służby zdrowia ma długą historię. Pierwszy manekin pacjenta, „Mrs Chase”, został użyty w 1911 r., aby zapewnić studentom pielęgniarstwa doświadczenie edukacyjne w zakresie zapewniania umiejętności opieki nad pacjentami.

Wierność symulacji dotyczy tego, w jakim stopniu symulowane doświadczenie odzwierciedla lub zbliża się do rzeczywistości i odtwarza reakcje, interakcje i odpowiedzi oczekiwane w świecie rzeczywistym. Symulacja medyczna wykorzystywana jest w celu poprawy umiejętności praktycznych, pewności siebie i przygotowania do pracy w warunkach klinicznych, tak aby zapewnić bezpieczeństwo pacjenta. Daje możliwość odtworzenia rzadkich scenariuszy, których nie obserwuje się w rutynowych warunkach szpitalnych; przyczynia się ona nie tylko do indywidualnej nauki, ale może być stosowana w celu nabycia i doskonalenia umiejętności pracy w grupie. Edukacja na kierunkach medycznych poza zdobyciem fundamentu w postaci wiedzy wykorzystuje symulację jako narzędzie strategiczne, tak by bezpieczeństwo pacjenta stanowiło priorytet i wyznaczało cele opieki.

Reasumując, projektowanie symulacji, uzyskane poprzez wybór modalności symulacji i poziomu wierności, może zoptymalizować naukę i zwiększyć wydajność zarówno indywidualną, jak i zespołową poprzez osadzenie refleksji w jej rdzeniu i zniwelowanie luk między teorią a praktyką.

W tym miejscu warto zadać sobie pytanie związane z doskonaleniem umiejętności przez dyplomowanych pracowników ochrony zdrowia. Czy symulacja to odpowiednie miejsce do podejmowania tego typu działań? Podczas organizowanego przez *Society for Healthcare Simulation* Międzynarodowego tygodnia w symulacji medycznej Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie podjęła się organizacji sympozjum wraz z warsztatami dla ratowników medycznych, policjantów oraz strażaków. Wydarzenie miało charakter regionalny i miało na celu popularyzację symulacji jako metody doskonalenia umiejętności nie tylko praktycznych, ale również tych związanych z komunikacją czy pracą pod presją czasu. Warto dodać, iż wykorzystanie edukacji opartej na symulacji (SBE) do kształcenia i doskonalenia umiejętności praktycznych w zawodzie ratownika medycznego jest dobrze ugruntowaną metodą szkoleniową.

W warsztatach przygotowanych dla 12 ratowników biorących w nich udział przygotowano dwa panele tematyczne. Jeden dotyczył Porodu w warunkach przedszpitalnych, drugi USG w ratownictwie medycznym. Badanie ultrasonograficzne może potencjalnie dostarczyć ratownikom medycznym dokładnych i użytecznych informacji diagnostycznych, które pomogą im podejmować decyzje przedszpitalne. Wspomniane warsztaty odbywały się w dwóch cyklach 4 godzinnych, prowadzone były przez wykwalifikowaną kadrę z użyciem sprzętu najwyższej jakości.

Podjęto się przeprowadzenia krótkich wywiadów z uczestnikami warsztatów, gdzie zapytano ich o: następujące kwestie:

1. *Czy możesz podać praktyczny przykład z własnej pracy, w którym ćwiczenia symulacyjne pomogłyby Ci w jej wykonaniu?*
2. *Czy Twoim zdaniem zajęcia w oparciu o symulację medyczną powinny wspierać kształcenie podyplomowe służb mundurowych?*
3. *Czy zdobyte dziś umiejętności wykorzystasz w swojej pracy?*
4. *Czy są inne kompetencje/umiejętności/procedury, które chciałbyś/chciałabyś doskonalić warsztatami wykorzystujących metodę symulacji medycznej?*

Wszyscy uczestnicy zgodnie stwierdzili, iż zajęcia w oparciu o symulację medyczną powinny wspierać kształcenie podyplomowe służb mundurowych. Jest to związane z obowiązkiem ustawicznego doskonalenia ratowników medycznych. Aktualna wiedza medyczna w połączeniu z odpowiednim przygotowaniem praktycznym zapewni możliwie jak największe bezpieczeństwo pacjenta. Również jednogłośnie badani ratownicy stwierdzili, iż wykorzystują zdobyte podczas warsztatów umiejętności. Tym bardziej, iż poród w warunkach przedszpitalnych nie jest często spotykany, podczas niniejszych warsztatów ratownicy mogli nie tylko zapoznać się ze sprzętem, ale głównie doskonalić umiejętności z przyjmowania porodu.

Na zakończeniu wywiadów zapytano ratowników o inne kompetencje/umiejętności/procedury, które chciałbyś/chciałabyś doskonalić warsztatach wykorzystujących metodę symulacji medycznej. Wyrazili oni gotowość do wzięcia udziału w kolejnych tego typu działaniach, gdzie zgłębialiby i doskonalili umiejętności związane np. zaopatrzeniem zdarzeń masowych, trudnym dostępem naczyniowym czy procedurami takimi jak intubacja dotchawicza czy wkłucia doszpikowe.

Projekt dofinansowany ze środków Ministra Nauki w ramach programu pod nazwą „Społeczna odpowiedzialność nauki II”

